

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/140/2013
Identifikačné číslo spisu:	8013200434
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8013200434.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľky: V. J. bytom L., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul.29.augusta č.8, Bratislava, o starobný dôchodok v súbehu s invalidným dôchodkom a jeho výšku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 11. septembra 2013, č.k. 4Sd/38/2013-31, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 11.septembra 2013, č.k. 4Sd/38/2013-31 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne o priznaní starobného dôchodku a rozhodnutie odporkyne o vyplácaní starobného dôchodku a odňatí invalidného dôchodku, obe číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 11.januára 2013 z r u š u j e a vracia odporkyni na ďalšie konanie.

II. Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Rozsudkom z 11.septembra 2013, č.k. 4Sd/38/2013-31, krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 11.januára 2013, ktorým podľa § 65,

§ 274 a § 82 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) navrhovateľke od 10.09.2012 priznala starobný dôchodok v sume 303,20 € mesačne a tento od 01.01.2013 zvýšila na sumu 314,40 € mesačne. Súčasne krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 11.januára 2013, ktorým podľa § 81 ods.1 a § 112 ods.2 zákona rozhodla o vyplácaní starobného dôchodku od 10.09.2012 v sume 303,20 € mesačne a odňatí invalidného dôchodku navrhovateľky v sume 286,20 € mesačne od 24.02.2013. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovateľka namietala nezákonnosť rozhodnutí odporkyne z dôvodu, že ku dňu priznania starobného dôchodku poberala invalidný dôchodok v sume, ktorá bola vyššia ako suma priznaného starobného dôchodku. Krajský súd mal preukázané, že navrhovateľke bol

od 02.07.2010 priznaný invalidný dôchodok v sume 295,50 € mesačne. Výpočet priznaného starobného dôchodku navrhovateľka nenamietala. Námitku navrhovateľky, že odporkyňa vychádzala z nesprávnej výšky invalidného dôchodku k 10.09.2012 (286,20 € mesačne), krajský súd nepovažoval za dôvodnú vzhľadom na vyjadrenie odporkyne k opravnému prostriedku navrhovateľky. V tomto vyjadrení odporkyňa okrem iného uviedla, že invalidný dôchodok bol navrhovateľke pôvodne priznaný v nesprávnej výške, pričom k zmene jeho výšky ku dňu 10.09.2012 došlo po správnom zhodnotení výchovy dvoch detí a od toho odvodeného dôchodkového veku i počtu dní pripočítaného obdobia od vzniku invalidity do dosiahnutia dôchodkového veku. Čo sa týka starobného dôchodku, pri určovaní jeho výšky bola zohľadnená aj doba zamestnania navrhovateľky v II. pracovnej kategórii, avšak suma starobného dôchodku zistená podľa predchádzajúcich predpisov podľa § 274 zákona (264,90 € mesačne) bola nižšia ako jeho suma určená podľa zákona č.461/2003 Z.z. (293,50 € mesačne), zvýšená podľa § 82 zákona o 9,70 € na 303,20 € mesačne. Na tomto základe krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku od 10.09.2012 v sume 303,20 € mesačne a rozhodnutie o odňatí invalidného dôchodku v sume 286,20 € mesačne od 24.02.2013 a výplate starobného dôchodku je v súlade so zákonom.

Rozsudok krajského súdu napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním. Opakovane namietla, že invalidný dôchodok bol priznaný na 45%, poberala ho od 02.07.2010 a priznaný starobný dôchodok je nižší ako v roku 2012 poberaný invalidný dôchodok v sume 310,90 €. V starobnom dôchodku jej neboli zarátané roky od priznania invalidného dôchodku. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutia odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Odporkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil z dôvodov, totožných s dôvodmi uvedenými vo vyjadrení k opravnému prostriedku navrhovateľky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky je potrebné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie rozhodnutí odporkyne o priznaní starobného dôchodku, výplate starobného dôchodku a zániku nároku na invalidný dôchodok.

Ak poberateľ invalidného dôchodku splní podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku, vypláca sa dôchodková dávka, ktorej suma je vyššia. Dňom úpravy výplaty dôchodkových dávok pre súbeh ich nárokov zaniká nárok na dôchodkovú dávku, ktorá sa nevypláca (§ 81 ods.1 veta prvá a tretia zákona). Nebolo sporné, že navrhovateľke bol od 02.07.2010 priznaný invalidný dôchodok, ktorý jej bol ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku (10.09.2012) vyplácaný v sume 310,90 € mesačne. Sporné bolo, v akej výške invalidný dôchodok navrhovateľke ku dňu 10.09.2012 patril.

Podľa § 112 ods.3 zákona dávka sa zníži, ak sa zistí, že sa dávka priznala vo vyššej sume, ako patrí.

Podľa § 112 ods.4 zákona výplata dávky sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

Podľa § 112 ods.6 zákona dávka sa odníme, zníži alebo jej výplata sa zastaví odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa dávka už vyplatila.

Podľa § 112 ods.9 zákona ak zanikol nárok na dávku alebo nárok na jej výplatu pre priznanie inej dávky alebo ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na dávku, zúčtujú sa sumy inej dávky patriacej odo dňa jej priznania so sumami doterajšej dávky vyplatenými za ten istý čas.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že o znížení dávky, v danom prípade o znížení invalidného dôchodku, je potrebné rozhodnúť, teda vydať rozhodnutie.

Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredia o dôchodkovej dávke (§ 179 ods.1 písm. a/ bod 1 zákona) sa vydáva písomne, musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti. Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie povinnosti nahradiť trovy konania. V odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala (§ 209 ods.1, 3 a 4 zákona).

Odporkyňa sa uvedenými ustanoveniami neriadila. V preskúmvaných rozhodnutiach rozhodla len o priznaní starobného dôchodku, resp. o výplati starobného dôchodku a zániku nároku na invalidný dôchodok bez toho, aby v súlade s § 112 ods.3 a 6 zákona rozhodla aj o znížení invalidného dôchodku (vyplácaného v sume 310,90 € mesačne do 23.02.2013) a aby zníženie invalidného dôchodku riadne odôvodnila (§ 209 ods.4 zákona). Z toho dôvodu sú jej rozhodnutia najmä vo vzťahu k rozhodnutiu o zániku nároku na invalidný dôchodok a nároku na výplatu starobného dôchodku nezrozumiteľné a nezdôvodnené.

Absenciu rozhodnutia o znížení dôchodkovej dávky a jeho riadneho odôvodnenia nemožno nahradiť vyjadrením k opravnému prostriedku.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia odporkyne v ich vzájomnej spojitosti sú nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov. Rozsudok krajského súdu preto podľa § 250ja ods.3 v spojení s § 250j ods.2 písm. d) O.s.p. zmenil, obe rozhodnutia odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne v intenciách vyššie naznačeného znovu rozhodnúť o nároku na starobný dôchodok a prípadnom znížení invalidného dôchodku navrhovateľky v súlade s ustanovením § 112 zákona, na tom základe rozhodnúť znovu o nároku na výplatu jednej z uvedených dôchodkových dávok a zániku nároku druhej dôchodkovej dávky. Nové rozhodnutia odporkyňa riadne odôvodní, pričom sa v nich vysporiada aj s námietkami navrhovateľky.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods.1 v spojení s § 250l ods.2, § 250k ods.1, § 246c ods.1 a § 151 ods.1 O.s.p., keďže v konaní úspešná navrhovateľka náhradu trov konania neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.